

Vi skal bygge landet

Taler
Bjørnar Moxnes

Dato
1 mai 2014

Sted
Odda

1 Kamerater,

like sikkert som at det går mot vår, er det at Frp vil avvikle 1. mai som fridag. Som partiets Åse Michaelsen sier det: «Det er umoderne å minnes den gamle sovjetstaten». Jeg ser få sanne minneplakater her i dag. Jeg må nok heller skuffe Michaelsen med å si:

1. mai vil bestå -- i minst 100 år etter at Frp har havna på historias skraphaug!

10 Frp har nemlig misforstått noe helt grunnleggende.

1. mai handler ikke om nostalgi.

1. mai handler ikke om mimring.

1. mai handler om oss. Her og nå.

1. mai handler om solidaritet.

15

Solidaritet med framtidas generasjoner

Solidaritet med sliterne i arbeidslivet

Solidaritet med befolkningene i Europa

-- og det budskapet er mer aktuelt enn noensinne.

20

Hver fjerde person står nå uten arbeid i flere europeiske land. Suppekjøkkener settes opp i by etter by, fra Portugal og Spania til Italia og Hellas. I Athen forlater arbeidsløse foreldre barna sine på kirke-trappa.

25 Hva er det egentlig som skjer? La meg låne ord til investor Øystein Stray Spetalen -- en mann som ifølge eget utsagn betaler mer i skatt enn hele SVs landsmøte:

Sitat: «Det er en gisselsituasjon. Bankene terroriserer hele samfunn. Med

råvarespekulasjon driver de matpriser til himmels, eller de setter ulevelig rente på lån stater som Hellas er helt avhengige av. Denne utpressinga rammer befolkninga, og bidrar overhodet ikke til verdiskaping». Sitat slutt.

- 35 Dette skyldes en bestemt politikk. Flere tiårs høyrepolitikk med liberalisering, fri flyt og økende forskjeller.

- Svaret er ikke mer høyrepolitikk. Mer kutt og nedskjæringer. Flere angrep på faglige rettigheter. Men det er akkurat det som skjer. EU-kommisjonen og
40 Pengefondet tvinger gjennom en politikk som forsterker krisa.

De økende klasseskillene er et symptom.

Finanskrisa er et symptom.

Spekulasjonsdrevne matvarepriser i fattige land er et symptom.

- 45 25 prosent arbeidsløshet i vesteuropeiske land er et symptom.
Dette er symptomene på at fortsatt kapitalistisk oppsamling av stadig større verdier hos noen få rike, kommer mer og mer i motsetning til samfunnets behov.

- 50 Nå eier de 85 rikeste i verden like mye som den fattigste halvdel av klodens befolkning.

- Det som for noen få er den beste tida av alle, er for andre den verste tida av alle. Mens en finansmilliardær kjøper seg nytt privatjetfly, tvinger arbeidsløshet og
55 fattigdom en mor i Athen til å la sin fire år gamle datter bli igjen i barnehagen. For godt.

På lappen denne mora skreiv, sto det:

- «Jeg kommer ikke for å hente Anna i dag. Jeg har ikke råd til å ta vare på henne.
60 Pass godt på henne. Unnskyld. Annas mor.»

Dette er kapitalismen i 2014. Ikke i et u-land i Sør-Amerika, men her i Europa.

- Den kapitalistiske løsninga på krisa er at samfunnsinteressene må vike. Det er
65 dette som skjer i Hellas: Et helt samfunns interesser og muligheter skal ofres for å tjene noen få bankinvestorer og direktører.

Den sosialistiske løsninga er å la samfunnsinteressene gå foran. Det er å stille seg

70 sammen med fagforeningene i Hellas, mot bankene.

De millioner av arbeidsfolk som demonstrerer i gatene i hele Sør-Europa --
de forsvarer arbeiderbevegelsens landevinninger.

De forsvarer en sivilisasjon som også er vår sivilisasjon

75 Da skal ikke vi sitte her i Norge og tåle så inderlig vel.

Det siste vi skal gi dem er lån med knallharde krav om privatisering og kutt i
offentlig velferd, som vi nå gjør. I stedet skal vi gi dem hjelp og støtte i kampen
mot bankene. I stedet for kutt og nedskjæringer skal vi kjempe for en solidarisk
80 krisepakke til våre europeiske søstre og brødre!

Og her i Odda har dere lange og sterke tradisjoner for internasjonal solidaritet.

Tradisjoner som strekker seg 100 år tilbake i tid. Jeg vil vi si til LO i Indre

Hardanger: Gratulerer med jubileumsåret! Og tusen takk for invitasjonen til å

85 tale her i dag. Det er en stor ære. Og særlig for en Oslo-gutt. Det er mye pent å si
om byen min, og jeg er glad i den. Men når det kommer til industri og
verdiskapning... Dere skjønner poenget!

Når jeg snakker med Terje Kollbotn, sitter jeg hver gang igjen med inntrykket at

90 Odda er det viktigste stedet -- og LO i Indre Hardanger den viktigste aktøren.

Ikke bare i Hordaland, på Vestlandet eller i Norge. Men kanskje også i Europa.

Så er det jo sånn: At historia om Odda også er historia om framveksten av det
moderne Norge. Da produksjonen starta her i 1908, var dette verdens største

95 karbidfabrikk. Og landets 3. første LO-avdeling blei stifta her i Odda i 1914,
som en del av fagopposisjonen i Norge, leda av Martin Tranmæl. (Som var en
litt annen type enn Jonas Gahr Støre).

LO i Indre Hardanger har spilt en viktig rolle i arbeidsfolks kamp for

100 rettferdighet og solidaritet i landet vårt. Terje Kollbotn nevnte de viktigste i sitt
sylkorte kåseri før toget gikk. Jeg skal likevel trekke fram én sak:

I 2003 ble det gjennomført en kjempedemonstrasjon for å redde lokalsjukehuset
i Odda. 5500 deltok. Det tilsvarer 400.000 i Oslo. Og vi burde ha vært 400.000

105 på gata i Oslo for å redde Aker sjukehus -- Groruddalens lokalsjukehus. Det
mista vi. Det tapte vi, fordi vi ikke gjorde sånn som i Odda.

Og ikke bare sloss dere for dere selv. LO-avdelinga her tok i 2003 initiativet til å
110 få stifta Folkebevegelsen for lokalsjukehus i Norge -- som har vært helt
avgjørende for å forsvare lokalsjukehusene landet rundt.

Derfor skylder vi dere en takk. Og et ønske om at dere fortsetter å være
Hordaland, Vestlandet, Norge, ja hele Europas mest ungdommelige og
115 kampvillige 100-åring -- det trenger vi!

Framtida vår er ikke avhengig av oljefond eller finansrikdom, ikke av børser og
konjunkturer. Framtida vår skaper vi sjøl, gjennom arbeidet vårt. I tusen år har
vi levd av jorda og fisken, skogen og berget, havet og olja -- og vannkrafta.

120 Hva skal vi leve av i framtida? Akkurat det samme. Vi skal dyrke ny jord og
produsere mer mat, vi skal forvalte skogen og fiskeriene, utvikle industrien og
teknologien. Vi lever ikke av papir, verken av børsapirer eller avisapir. Vi lever
ikke av å se hverandre eller av å bli sett på av andre. Vi lever av det vi skaper, av
125 det vi produserer, av det vi kan selge, bytte, spise, drikke eller dele. Vi har levd av
å dele fruktene av hverandres arbeid. Og det er det vi skal fortsette med. Vi skal
bygge landet.

Den kraftforedlende industrien i Norge er verdens mest miljøvennlige. Den er
130 bygd opp på rein vannkraft. Å videreutvikle denne industrien i Norge er et
globalt miljøtiltak. Da kan vi ikke ha statlige eiere som bare vil sende krafta ut i
det europeiske energimarkedet, mens kraftforedlende industri legges ned. I
stedet må vi kreve at den reine, fornybare vannkrafta skal være garantien for
industriarbeidsplasser i distriktene. Vi må fjerne usikkerheten om framtidige
135 kraftavtaler. Det vil utløse store investeringer som kan gi masse verdiskapning og
fornybare arbeidsplasser i framtida.

Olja har gitt oss unike muligheter. Vi har bygd plattformer som regnes som
moderne underverker, vi har flytta produksjonen av olje og gass under
140 havoverflaten og vi tar opp olje og gass fra dyp ingen trodde det var mulig å nå.
Vi har sikra at oljerikdommen kan tilfalle staten og folk i Norge og ikke bare
verdens rikeste. Nå må vi ta rikdommen fra olja, kunnskapen og kompetansen
og skape nye næringer. Ikke bare kjøpe opp handlegater i London og Shanghai.

145 Norge har vind, regn og bølger. Vi har en barsk natur. Det som en gang gjorde
oss fattige, kan i dag gjøre oss rike. Vi kan skape mye mer energi fra naturen vår.

Tenk tanken: Om fem år skal verdens to største og beste forskningsinstitusjoner som jobber med energi, være norske. Vi har muligheten til det. Vi har råd til det.
150 Landet vårt skal bli et laboratorium for forskning og eksperimentering i ny energi. Verden trenger energi etter olja. Vi skal bidra til å gi den det.

Og vi skal bygge skoler og svømmebassenger, sjukehem og eldreboliger, sjukehus og bibliotek. Landet vårt er rikt. Måler vi oss mot historia eller resten
155 av verden, er vi rike. Men rikdommen vår er i ferd med å bli privat, mens fellesskapet blir fattig i forhold. På sikt vil det ødelegge det som er våre felles verdier. Ingen kan få alt de ønsker seg -- de som får det, har for mye, de som håper på det, må bli skuffa. Vi kan ikke få alt, vi må tåle å bli mindre rike hver for oss, for å kunne bli rikere sammen.

160 Vi trenger flere hender i arbeid for å bygge landet. Vi trenger flere ingeniører, flere rørleggere, platearbeidere, sjukepleiere, barne- og ungdomsarbeidere og lærere. Og lærere, KS!

165 Flere leger og flere teknologer. Flere forskere og flere forfattere. Og vi trenger flere bygningsarbeidere. Vi trenger flere nordmenn, flere innvandrere fra fjern og nær. De skal bygge landet. Alle som bor i Norge skal få muligheten til å være med. Og alle skal ha en plikt til å delta. Det er bedre at ei dame maler et hus eller raker en park, enn at hun sitter hjemme og mister sjølrespekten. Det er bedre at
170 en mann passer et barn eller hjelper en skole, enn at han sitter på et gatehjørne og mister sjølrespekten.

Vi må få alle hender som kan, i arbeid.

175 Vi trenger dem. Vi må endre arbeidslivet, Nav og skolen sånn at alle kan, skal og må bidra.

Vi jobber ikke for å realisere oss sjøl. Vi jobber ikke engang bare for penger. Vi jobber fordi vi trenger hverandres arbeid. Jeg trenger at du går på jobb, jeg
180 trenger at folk vasker gulv, kjører buss, produserer strømmen min og produserer maten min og mye mer. Jeg trenger resultatene av arbeidet til titusener av andre nordmenn hver eneste dag. Forhåpentligvis trenger de meg og. Det er det vi skal fortelle ungene våre når de spør hva de skal bli. Bli hva du vil, men bli noe vi trenger. Bli noe for andre.

Vi skal dele vår rikdom med verden, men vi skal gjøre det i solidaritet, ikke som kapitalister og finansforvaltere av oljefondet. Vi er medeiere i Nike og Adidas, McDonalds og Burger King, olje og gull, tjuveri og utbytting. Det er det de sier
190 vi skal leve av i framtida, når de sier at vi skal leve av Oljefondet.

Av andres arbeid.
Det er en skam.

195 Når jeg blir gammel, vil jeg ikke leve av overskuddet fra arbeidet til ungene i tekstilfabrikkene i Bangladesh. Jeg vil leve av arbeidet til mine egne unger, sånn som foreldra mine gjorde før meg, og deres foreldre før dem.

Vi skal bygge landet. Vi må skape verdier før vi kan bruke dem, vi skal ikke
200 bruke mer enn vi har. Ikke mer natur og ikke mer penger. Hvis Norges ressurser ikke tillater at vi alle lever et liv i luksus, skal vi ikke leve et liv i luksus. Ikke leite etter en måte å lure til oss andres verdier på.

Vi skal leve av vårt eget arbeid, våre egne hoder og egne hender. Av de ressursene
205 vi finner i jorda, i berget, på havet, i skogen og i vannkrafta. En god bonde gir gården fra seg til neste generasjon i litt bedre stand enn han overtok den. Det er det vi skal gjøre. Vi skal bygge landet og dele det vi får fra det.

Hvis vi mener alvor med festtalene om omlegging fra fossil til fornybar energi,
210 trenger vi handling. Vi trenger en aktiv næringspolitikk, ikke næringsnøytralitet. Vi trenger penger, ikke fagre ord. Vi trenger politisk vilje, ikke en tom verktøykasse.

202 kommuner i landet vårt har nedsatt arbeidsgiveravgift. I alle disse
215 kommunene tvinger nå EU oss til å innføre full arbeidsgiveravgift for viktige næringer som transport, finans og forsikring, stål, syntetiske fiber -- og energi.

Vi så hvordan det gikk i Rana. Stålindustrien var noe av det første Brussel gikk
220 løs på. Det førte til at verdens eneste stålverk med fullskala rensing av tungmetaller, Celsa Armeringsstål, måtte betale 20 millioner i ekstra arbeidsgiveravgift.

Indrefiletten i norsk prosessindustri, Elkem, er solgt til Kina. Solindustriselskaper går dukken. På kort tid har mye av «den grønne norske teknologiske

revolusjonen» blitt nedlagt. Fordi vi skal følge de såkalte ikke-konkurranssevridende direktivene fra Brussel.

Sånn kan vi ikke ha det. Vi må kunne utvikle en framtidsretta industripolitikk.

230 Da må vi ut av den tvangstrøya og husmannsavtalen som EØS utgjør.

Kjære venner.

For en tid tilbake sto NHOs direktør Kristin Skogen Lund fram som en modig
235 varslar. Hun varsla om at norske lærere, sjukepleiere og barnehageansatte har for
god pensjon: «Vi må alle sammen være med på en dugnad for å redusere
pensjonsutgiftene», sa hun. Selv får hun hvert år inn over en halv million til sin
egen pensjon. Hvis Skogen Lund vil være med på dugnad, er det bare å finne
fram sparekniven, kutte i gullpensjonen og feie for egen dør!

240 Det vi opplever nå, det er ingen pensjonsdugnad.

Det er ikke dugnad når lavtlønte i fysisk tunge yrker nektes å gå av ved 62 år.

Det er ikke dugnad å gradvis justere ned minstepensjonen, så de fattigste
pensjonistene blir fattigere.

Det er ikke dugnad når folk som tar de tyngste løftene skal få livsvarig
245 innstramming i pensjonen sin. Innstramminger som skal finansiere enda bedre
pensjon for høytlønte med lettere fysisk arbeid.

Dette er urettferdighet satt i system.

Så får vi høre at det fins en enkel løsning på problemet: Vi må alle bare jobbe litt
250 lenger. Det er lett å si, hvis du selv sitter i en myk kontorstol. Men si det til de
barnehageansatte. Si det til de som jobber helsa av seg i hjemmetjenesten, på
sjukeheimene, på sjukehusene. Si det til reinholderne, servitørene, sjåførene.

Det vi ser nå, er at mange lavtlønte kvinner i fysisk tunge yrker tjener for lite til å
255 gå av ved 62 år. Mange blir minstepensjonister med pensjonsreformen. Sånn
kan vi ikke ha det.

Pensjonsreformen skal løse et reelt problem: Når det blir flere eldre og de lever
lenger, koster det mer. Men løsninga er urettferdighet satt i system. Byrden
260 fordeles ikke jevnt. Tvert i mot. Det er folk i sliteryrkene, som ikke har helse til å
stå i jobb til de er 70 år, som skal få livsvarige kutt i pensjonen sin. De straffes
fordi de har en jobb som sliter på helsa. Motsatt vil de som kan jobbe til de er
70, få mye mer i pensjon enn tidligere.

Alternativet til denne innstramminga er å ivareta en rettferdig pensjonsordning ved å øke skatteinnsatsen. Det betyr ikke at vi i sum bruker mer penger på pensjon, for med Stoltenbergs pensjonsreform blir det jo mer privat pensjonssparing. Det så vi jo på børsen dagen etter at reformen ble vedtatt.

270 Aksjekursen til forsikringsselskapene gikk i været. Nei, poenget er at hvis vi betaler mer i fellesskap, kan vi sikre at også sliterne får en god pensjon.

Heldigvis øker nå kunnskapen om de urettferdige pensjonskuttene blant folk flest. Og vi skal huske på at LO-kongressen i 2005 vedtok følgende:

275

Sitat: «Det er urimelig om økt levealder blant høylønte skal medføre endringer som mest berører grupper med tungt arbeid og kanskje lavere lønn.(...) LO godtar ikke en ensidig og automatisk levealdersjustering, slik Pensjonskommisjonen foreslo.»

280

Dette betyr at LO faktisk går mot innstramningene som deretter ble innført. Sammen med fagbevegelsen vil vi gå i bresjen for en rettferdig pensjon. Sammen skal vi slåss mot et pensjonssystem som tar fra dem med dårlig helse, lav inntekt og tunge jobber, og gir til dem som har god helse og en jobb å bli gammel i.

285 Sammen skal vi slåss for en rettferdig og solidarisk pensjonsordning.

Kjære venner,

for tida opplever vi en bølge av kriminalitet som truer eksistensgrunnlaget for deler av næringslivet, rettighetene til ansatte og vitale samfunnsinteresser. Det er 290 ført en politikk for deregulering av Norge som har lagt oss åpent for organisert kriminalitet på et nivå vi aldri har stått overfor før. Vi har deregulert utleie av arbeidskraft, og nå brukes utleiefirma systematisk til sosial dumping og kriminalitet.

295

Hele bransjer trues av konkurransen fra de kriminelle. Statskassa plyndres av momsbedragere. Politidirektør Odd Reidar Humlegård sier det sånn: «Vi ser en utvikling der seriøse bedrifter presses ut av aktører som er kriminelle. De kan tilby tjenester til langt lavere pris fordi de ikke betaler skatt og trygdeavgifter, de 300 betaler særdeles lave lønninger til mennesker som oppholder seg ulovlig i landet, og de driver ofte med annen kriminalitet som narkotika, menneskesmugling, utpressing og vold.» Sitat slutt. Dette er reinspikka mafia.

305 Lovlydige selskaper kan i lengden ikke klare seg i konkurransen mot kriminelle bander som betaler verken skatt, arbeidsgiveravgift eller tarifflønn.

Denne situasjonen har gradvis eskalert etter EUs østutvidelse i 2004. Stortinget har sovet i timen. Der har man drevet med deregulering og «forenkling» som
310 om vi fortsatt befant oss i det gamle, trygge Norge -- før Schengen-avtalen, med grensekontroll og noenlunde oversikt.

Hvordan skal bedriftene som vil betale sine ansatte god lønn, overleve hvis sosial dumping finansieres med skattepenger? Når den organiserte kriminaliteten nå
315 kommer i tillegg, blir det straks enda mer alvorlig. Det er på tide å våkne.

En stor mengde av arbeidslivskriminaliteten er knytta til firmaer som Politidirektoratet beskriver som «useriøse utenlandske bemanningsselskaper.» Et seriøst næringsliv krever at ansatte er ansatt, ikke innleid. Det krever at
320 arbeidsgiver faktisk er arbeidsgiver, ikke bare oppdragsgiver.

Norske arbeidsfolk kan ikke konkurrere med ansatte som presses til å godta 50 eller 40 kroner i timen. Solidariteten i og finansieringa av den norske velferdsmodellen vil bryte sammen hvis skattejuks og svart arbeid får fortsette å
325 bre om seg som nå

Derfor må vi få vekk bemanningsuvesenet. Ansatte skal ansettes, ikke leies inn.

Og vi må utvide fagforeningenes rett til søksmål. Politi og arbeidstilsyn vil aldri
330 kunne kontrollere mer enn en brøkdel av virksomhetene. Hvis myndighetene skal gjøre noe med arbeidslivskriminalitet, må de innse at fagbevegelsens tilstedeværelse og handlekraft er en forutsetning for å lykkes. Regjeringas ambisjon om å avskaffe den nylig vedtatte retten for fagforeninger til å anlegge representativt søksmål ved brudd på Arbeidsmiljølovens regulering mot
335 misbruk av innleid arbeidskraft, er derfor å gå i feil retning.

Vi trenger ikke økt armslag for lovbryttere, men det motsatte. Regjeringa må i stedet styrke vilkårene for at lovens bestemmelser kan håndheves: Fagforeningenes rett til søksmål bør utvides til å gjelde flere deler av
340 Arbeidsmiljøloven, ikke bare innleie.

Gjør vi ikke disse grepene nå, risikerer vi at mafiaen tar over stadig større deler av norsk næringsliv.

345

Vi lever i en verdensøkonomi som er basert på prinsippet: Ingen penger, ingen mat.

350

Om lag en milliard mennesker er underernært i verden i dag. Over tre millioner barn dør av underernæring årlig. De er ikke udugelige, ikke late, ikke kriminelle eller krigshissere. De har ikke valgt feil ledere, eller mislyktes i en fair konkurranse med den mette majoriteten. Det er ikke mangel på mat å fø dem med. Det er strengt tatt bare en ting som er feil med dem. De har ikke penger. Og uten penger får man ikke mat i denne beste av alle tenkelige verdener.

355

Det er ikke menneskeverdet vårt som ligger til grunn for fordelinga av goder og byrder i samfunnet. Det er kjøpekrafta vår. Det er kjøpekrafta som sikrer at den voksende middelklassen i verden får fylt sine behov. Og det er mangelen på kjøpekraft som gjør at den voksende underklassen ikke får fylt sine.

360

Det ser kanskje ikke sånn ut når man går på jobben i Norge, betaler skatten sin, gir til TV-innsamlinga og gjør sitt aller beste for å leve som et anstendig menneske. Og det ser heller ikke sånn ut om man besøker et vanstyrt Angola og ser hvordan fattigdom, korrupsjon og sult henger sammen. Men tar man et skritt opp fra det partikulære, fra de situasjonene vi hver for oss prøver å gjøre det beste ut av, er det likevel slik det er. Det er kjøpekraft de mangler. Det er kjøpekraft vi har. Har du ikke penger, har du ikke menneskeverd. Vi fødes ikke like eller frie i dette systemet. Friheten din er friheten til å skaffe deg penger, for dermed å oppnå menneskeverdet. Og så kommer kjønn og rase som eventuelt handikap i kampen for å komme dit.

370

Dette er kanskje aller tydeligst når vi ser til verdens legemiddelindustri. Den vitenskapen som forlenger og forbedrer livene våre, som gjør at vi slipper å miste barna våre til hverdagslige sykdommer, eller foreldrene våre til helbredbare plager, bryr seg lite eller ingenting om barna i Afrika eller i Indonesia. Eller plagene til ungene i slummen i Rio de Janeiro. Tvert om sier legemiddelindustriens ledere klart fra om at de ikke driver med veldedighet. De leverer en vare til dem som kan betale. Og da trumfer potensproblemene til menn med kjøpekraft i Vesten diareen til barn i Afrika. Hver eneste gang. Og nåde dem som bruker industriens patenter til å redde liv uten å betale

380

tilstrekkelig vederlag. Dem står rettsapparatet klart for å straffe.

385 Dette er ikke et utslag av enkeltmenneskers ondskap eller grådighet. Det er den
nødvendige logikken i det kapitalistiske økonomiske systemet. Men den har ikke
fått stå uimotsagt. Opp mot kjøpekraftas makt har vi satt fellesskapet. Fra
velferdsstaten og folketrygden -- til tariffavtalene, arbeidsmiljøloven og
petroleumsskatten. Åtte-timersdagen, sjukelønna og barnehagene. Solidaritet
390 blant de mange i stedet for konkurranse for de få. Alt sammen og mye mer er en
del av et fellesskap som fungerer. Det er det sosiale mot det brutale. Et fellesskap
som regulerer og bekjemper et system som i bunn og grunn sier: Det du er verd,
det er det du har av penger.

Kjære venner.

395 Det ble mørkeblått i fjor høst. Jeg tror vi alle sammen kjenner på den snikende
følelsen av maktesløshet. Kan vi snu dette? Men jeg vil si til alle dere -- som i
likhet med meg -- ønsker et solidarisk samfunn. Selv om maktesløsheten kan
være sterk, så er det noe som er sterkere:

400 Troen på et samfunn der beslutningene ikke tas i lukkede styrerom, men der vi i
stedet tar beslutningene i fellesskap
Troen på et samfunn der alle får en sjanse
Troen på et samfunn der mennesker er viktigere enn profitt

405 Den troen kan flytte fjell. Det har vi vist tidligere.

Det er jo ikke på grunn av kapitalismen arbeidsfolk har sine rettigheter i dag.
Det er på tross av kapitalismen.
410 Rettighetene er kjempa fram fordi kapitalismen skaper sin egen motstander:
Den organiserte arbeiderbevegelsen.
Som i over 100 år har gått i spissen for alle menneskers frihet, likhet og
fellesskap.

415 Jeg vil avslutte med et dikt av Stig Holmås:

Dikt til mine barn
Jeg etterlater mine barn dette diktet

For at de skal lære å elske vindene, havet,
Den søte lukten av stor kjærlighet, --
og fagforeningene.

Uten dem hadde vi ingenting.

425 Den sultne ser ikke det vakre.

Den trette orker ikke elske.

Jeg etterlater mine barn dette diktet

For at de skal lære å elske vindene, havet,

430 Den søte lukten av stor kjærlighet, --

og fagforeningene.

Uten dem hadde vi ingenting.

Takk for meg -- og gratulerer med dagen!

435

Kilde

www.rødt.no/odda

Emner

1. mai-tale, Arbeidsliv, Arbeidsmiljøloven, Flyktninger, Solidaritet

440

URI

<https://www.virksommeord.no/tale/vi-skal-bygge-landet>

445

450

455